

Efnisyfirlit

Glimrende lærervejledninger	3	5. Glædelig jul	31
1. Klar til skolestart	7	Lytteøvelse 18a	32
Lytteøvelse 1	8	Lytteøvelse 18b	32
Lytteøvelse 2	9	Lytteøvelse 19	34
Lytteøvelse 3	9	Lytteøvelse 20	34
Lytteøvelse 4	9	6. Godt nytår	37
Lytteøvelse 5a	11	Lytteøvelse 21	37
Lytteøvelse 5b	11	Lytteøvelse 22a	38
2. Mobning	13	Lytteøvelse 22b	38
Lytteøvelse 6a	14	7. Politisager	39
Lytteøvelse 6b	14	Lytteøvelse 23	40
Lytteøvelse 7	15	Lytteøvelse 24	40
Tilbageblik - Ordkort 1	15	Tilbageblik - ordkort 3	41
Lytteøvelse 8	18	Lytteøvelse 25	44
3. Ind i dag – Yt i morgen	19	8. Vi er utrolige kloge!	45
Lytteøvelse 9	19	Lytteøvelse 26	46
Lytteøvelse 10	20	Lytteøvelse 27	46
Lytteøvelse 11	20	9. Snip, snap, snude, nu er	
Lytteøvelse 12	21	historien ude	47
Lytteøvelse 13	23	Lytteøvelse 28	48
4. Drømmeverden	25	Lytteøvelse 29	48
Lytteøvelse 14	25	Lytteøvelse 30	49
Lytteøvelse 15a	26	Tilbageblik - ordkort 4	49
Lytteøvelse 15b	26	Lytteøvelse 31	53
Lytteøvelse 16	27	10. Norden	55
Tilbageblik - ordkort 2	27	Lytteøvelse 32	55
Lytteøvelse 17	30	Svör við vinnubókinni	57

Glimrende lærervejledninger

ISBN 9979-0-0850-4

© 2004 Arnbjörg Eiðsdóttir og Kristín Jóhannesdóttir

Ritstjóri: Ellen Klara Eyjólfsdóttir

Þyrí Kap Árnadóttur eru færðar bestu þakkir fyrir prófarkalestur.

Öll réttindi áskilin

1. útgáfa 2004

Námsgagnastofnun

Vefútgáfa

Umbrot og útlit: Námsgagnastofnun / Helga Gerður Magnúsdóttir

Glimrende lærervejledninger

Við samningu *Glimrende* var unnið út frá Aðalnámskrá grunnskóla frá 1999.

1. Markmið

Við samningu námsefnisins var haft að leiðarljósi að nemendur:

- Fáí þjálfun í að lesa og skilja danska texta, misjafna að þyngd, sem eru almenns eðlis eða tengjast áhugasviði unglunga sérstaklega.
- Beiti mismunandi lestraraðferðum (leitarlestri, hraðlestri og nákvæmnilestri).
- Hlusti á upplestur af hljómdiski við marga af textum bókarinnar.
- Verði færir um að skilja dönsku, þegar talað er á eðlilegum hraða um efni sem þeir hafa nokkra þekkingu á.
- Læri aðferðir við orðaforðatilkunn og vinni markvisst að því að efla hann.
- Þjálfist í að rita mismunandi texta.
- Fáí reglulega upprifjun á efni sem þegar hefur verið unnið með.
- Venjist á að meta reglulega eigin vinnubrögð og frammistöðu.
- Venjist því að vinna bæði einstaklingslega og í hópum.
- Notfæri sér fjölbreytta miðla við upplýsingaöflun og verkefnavinnu.
- Taki þátt í að skapa frjótt námsumhverfi.
- Vinni með tungumálið á margvíslegan hátt, geti valið úr viðfangsefnum og temji sér fjölbreytta framsetningu við skil verkefna.

2. Lýsing á námsefninu

Glimrende er námsefni ætlað nemendum í elstu bekkjum grunnskóla.

Námsefnið samanstendur af þremur bókum. *Glimrende*, *Glimrende opgaver*, *Glimrende lærervejledninger* og hljóddiskinum *Glimrende tal og toner*. Bækurnar og hljóddiskurinn mynda eina samfellda heild og er til þess ætlast að hver nemandi fái eintak af *Glimrende*, *Glimrende opgaver* og hljóddiskinn *Glimrende tal og toner*. *Glimrende lærervejledninger* er eingöngu ætluð kennurum.

Glimrende

Í þessari bók eru lestextar, orðalistar og söngtextar auk samtalsæfinga. Reglulega er sjónum beint að ákveðnum orðaforða og orðasamböndum sem ætlast er til að nemendur tileinki sér sérstaklega (Lær). Nemendum til stuðnings eru margir textanna í bókinni einnig lesnir upp á hljómdiskinum.

Valgöpgaver eru oft nokkuð umfangsmikil verkefni þar sem nemendur vinna ýmist sjálfstætt eða í hópum að verkefnum sem þeir velja sjálfir. Í valverkefnunum er lögð áhersla á að nemendur kynni sér ákveðin

viðfangsefni og hafi síðan nokkuð frjálssar hendur með úrvinnslu og framsetningu verkefnanna. Hvort nemandi vinnur eitt eða fleiri þessara verkefna er sameiginleg ákvörðun nemandans og kennarans.

Glimrende opgaver

Í bókinni eru textar og verkefni sem krefjast skriflegra úrlausna. Oftast eru verkefni byggð á textunum úr *Glimrende* eða því sem nemendur hlusta á á hljóðdiskinum.

Tilbakeblik er fjórum sinnum í *Glimrende opgaver*. Þar er litið til baka og helstu atriði síðustu tveggja kafla rifjuð upp. Í tilbakeblik eru alltaf verkefni sem þjálf hlustun og orðaforða en einnig lesskilningsverkefni, samtalsæfingar og ritunarverkefni.

Selvevaluering: Hér er ætlast til að hver nemandi meti eigin vinnubrögð og frammistöðu, spyrji sjálfan sig hvað gekk vel, eða illa og hvers vegna Einnig er lögð áhersla á að gera nemandann meðvitaðan um hvaða námsaðferðir henta honum best. Selvevaluering kemur alltaf á eftir tilbakeblik og er ætlast til að nemendur fylli út sjálfsmatið eftir u.þ.b. annan hvern kafla. Vitanlega geta kennarar látið slíkt mat fara fram oftast sýnist þeim svo.

Hlustun: Í námsefninu er nokkuð af upplesnu efni. Annars vegar er um að ræða upplestur á textum úr *Glimrende*. Ætlast er til að nemendur hlusti á upplesturinn og merki við; hversu vel þeir skildu upplesturinn, á þar til gerða töflu í *Glimrende opgaver*. Hins vegar eru í námsefninu margs konar æfingar þar sem nemendur eiga t.d. að endurtaka, svara spurningum, merkja við rétt svör og skrifa niður minnisþunkta með helstu atriðum.

Glimrende lærervejledninger

Í bókinni er stutt lýsing á markmiðum, uppbyggingu námsefnisins, efnisvali og náms- og kennsluaðferðum. Greint er frá megininnihaldi hvers kafla fyrir sig og hvað ætlast er til að nemendur læri í kaflanum. Í bókinni eru orðakort, athugasemdir við verkefni, ítarefni auk tillagna að úrlausnum verkefna. Loks er útskrift af hlustunaræfingum sem eru á hljóðdiskinum.

3. Efnisval

Við val á efni var tekið mið af áhugasviði nemenda. Námsefnið skiptist upp í tíu kafla. Kaflarnir eru mislangir og fjalla um skólann, einelti, tísku og fatnað, drauma, jól, nýársheit, lögreglumál og greind. Einnig er í námsefninu kafli með flökkusögum, smásögum og umfjöllun sem tengist Norðurlöndum.

4. Náms- og kennsluaðferðir

Í námsefninu er lögð áhersla á fjölbreyttar vinnuaðferðir. Námsefnið samanstendur af textum og verkefnum sem þjálfra hlustun, tal, lesskilning og ritun. Auk þess er í efninu sérstaklega unnið að því að efla orðaforða nemenda. Lögð er áhersla á að þjálfra alla færniþætti tungumálsins samhliða og að nemendur venjist því að vinna jafnt í hópum, pörum og hver fyrir sig, allt eftir eðli verkefna. Mikill fjöldi verkefna fylgir hverjum kafla námsefnisins. Er það gert til þess að veita nemendum sem víðtækasta þjálfun í tungumálinu, tryggja fjölbreytni og gefa tækifæri til þess að velja verkefni eftir áhuga og/eða færni hvers og eins. Hvort nemendur vinna aðeins hluta verkefnanna eða öll hlýtur þó alltaf að vera ákvörðun kennarans.

Hugmyndir að vinnu með dægurlög

Í námsefninu er ætlast til að nemendur hafi frjálssar hendur og geti valið hvernig þeir vinna með dægurlagatexta. Hér eru nokkrar ábendingar um vinnuaðferðir sem kennarar geta miðlað til nemenda.

- Nemendur hlusta og hafa textann fyrir framan sig og fylgjast með.
- Syngja og læra textann utan að.
- Þýða textann á íslensku.
- Eyðufylling.
- Klippimynd. Nemendur vinna saman í hópum og klippa út myndir úr blöðum og tímaritum sem vísa til innihalds textans í laginu. Myndirnar eru límðar á plakat og hengdar upp í kennslustofunni. Verkefnið má vissulega einnig vinna í tölvu.
- Efnisspurningar.
- Um hvað fjallar texti lagsins? Nemendur greina munnlega eða skriflega frá megin inntaki textans.
- Rígtigt/forkert spurningar.
- Setningum textans ruglað, nemendur finna rétta röð.
- Nemendur gera tónlistarmyndband.
- Nemendur fá ljósrit af textanum áður en þeir heyra hann. Hver nemandi klippir textann í sundur í u.þ.b. sex búta. Nemendur skiptast á bútum og verkefnið er að reyna að setja textann rétt saman. Farið er yfir með því að hlusta á lagið.
- Nemendur semja sjálfir nýjan texta við dægurlagið.
- Leikrit þar sem efni lagsins er túlkað.

Hugmyndir að vinnu með orðakort

Orðakortin eru alltaf í tilbageblik og eru notuð til þess að rifja upp og í sumum tilfellum auka við orðaforða nemenda. Kennari getur ýmist útbúið sér sitt eigið bekkjarsett af þessum kortum sem nemendur hafa þá greiðan aðgang að í kennslustund og/eða ljósritað blaðsíðurnar fyrir nemendur sína. Það kemur þá í hlut nemenda sjálfra að klippa út spjöldin og gæti slík vinna verið kjörin heimavinna.

Kortin eru til margra hluta gagnleg. Þau má nota til þess að spila með, t.d. tunnu, veiðimann eða samstæðuspil. Einnig geta tveir nemendur unnið

saman A raðar kortunum upp, B virðir þau fyrir sér í u.þ.b 1 mínútu, lokar síðan augunum á meðan A fjarlægir eitt eða fleiri kort. B á svo að giska á hvaða kort hafa verið fjarlægð.

Hugmyndir að vinnu með smásögur

Í kafla 5, 7 og 9 eru smásögur. Sögunum fylgja margs konar verkefni en hér eru nokkrar verkefnagerðir til viðbótar sem gætu komið að gagni.

- Segið frá aðalpersónunni.
- Semjið nýjan endi á söguna.
- Endursegið söguna.
- Búið til 12 spurningar úr sögunni og leggið fyrir bekkjarfélagi.
- Búið til auglýsingaspjald fyrir söguna.
- Búið til kápu á söguna.
- Skrifið bréf til vinar/vinkonu þar sem þið segið frá því hvers vegna hann/hún ætti eða ætti ekki að lesa söguna.
- Finnið upplýsingar um höfundinn.

5. Efnislegt innihald hvers kafla

Undanfari

Í upphafi bókarinnar eiga nemendur að skoða sínar eigin námsaðferðir og námstækni og rifja upp hvers vegna það er mikilvægt að læra dönsku.

Á blaðsíðu 4 í *Glimrende* er íslenskur texti sem nemendur eiga að lesa áður en lengra er haldið. Þessi texti miðar að því að kynna nemendum námsefnið og fá þá til að fletta í gegnum bækurnar. Í kjölfar þessa texta vinna nemendur bls. 4, 5 og 6 í *Glimrende opgaver* áður en byrjað er á kafla 1. Þessi undanfari er afar mikilvægur og ætti alls ekki að verða útundan.

1. Klar til skolestart

Nemendur læra

- að tjá sig um skólann og fögin í skólanum.
- gagnleg orð og orðasambönd til tjáskipta í skólastofunni.

Í kaflanum lesa nemendur og hlusta á frásagnir og samtöl unglinga og kynnast skoðunum þeirra og viðhorfi við upphaf skólaárs. Þeir taka þátt í rökræðum, vinna á fjölbreyttan hátt með orðaforða sem gerir þeim kleift að tjá sig um skólann og er bent á aðferðir sem koma að gagni við að auka orðaforða þeirra.

Kveikja

Kennari skrifar skolestart á töfluna og biður nemendur að nefna öll þau orð/orðasambönd sem þeim detta í hug eða þeir tengja við þetta orð. Kennari skráir á töfluna nokkur af þeim orðum sem nemendur nefna. Síðan halda nemendur áfram með verkefnið sjálfstætt í vinnubók.

Athugasemdir við verkefni:

- Á bls. 7 í *Glimrende* eru nokkur orðasambönd sem koma fyrir í textanum tekin út og skoðuð sérstaklega. Í verkefni 6, í *Glimrende* opgaver er unnið með þessi orðasambönd.
- Lytteøvelse 3. Hér er markmiðið að nemendur hlusti eftir því sem er öðruvísi en í ritaða textanum. Þess vegna þarf að gefa nemendum tíma til að lesa hvorn texta fyrir sig áður en hann/hún hlustar.
- Lytteøvelse 4. Gætið þess að láta nemendur giska á rétt svör áður en þeir hlusta. Þannig eru nemendur örugglega búnir að lesa svarmögu-leikana áður en þeir hlusta, þeir vita hverju þeir eiga að hlusta eftir, auk þess sem ætla má að það auki áhuga þeirra og eftirtekt að komast að því hvort þeir hafi giskað rétt.
- Huskelisten í *Glimrende*. Hér er mikilvægast að nemendur finni þá aðferð sem hentar þeim sjálfum best til þess að muna orðin. Benda mætti nemendum á þá aðferð að búa til nokkurs konar fantasíusögu með orðunum. Sagan gæti byrjað eitthvað á þessa leið: *Hjemkundskab og gymnastik var gift med hinanden og de havde et barn som de kaldte kemi. Kemi kunne godt lide sløjd og håndarbejde men ...*
- Valverkefni (*Glimrende* bls. 12). Verkefnin eru samin með það að markmiði að gefa nemendum kost á að velja verkefni eftir áhuga/færni hvers og eins. Hvort nemandinn vinnur eitt eða fleiri þessara valverkefna getur verið ákvörðun hvers nemanda í samráði við kennara sinn.

- Debat (*Glimrende* bls. 8). Parna er efnt til málfundar í bekknum. Nemendur velja sér umræðuefni, undirbúa sig og flytja svo mál sitt munnlega. Einnig mætti skipta nemendum í hópa þar sem þeir tala með og á móti ákveðnu umræðuefni.

Tengt efni

God nok

Hvad siger du? C. Æfingar 7, 15, 16, 17, 18, 22

Hvad siger du? B. Æfingar 1, 2, 3, 4

Og det er Danmark!. Æfingar: Sådan er min skole, For sent i skole.

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 1

Dorte

Ja, det er fint at skolen begynder igen og jeg glæder mig helt vildt. Det bedste er at møde vennerne igen, også lærerne. Jeg glæder mig mest til at møde vores nye klasselærer, som jeg ved er alle tiders. Ved du hvad, der er én ting til. Jeg elsker simpelthen at få alle de nye lærebøger – det er bare så spændende.

Christian

Nej, bestemt ikke! Jeg gider bare ikke begynde i skolen igen. Sommerferien måtte gerne være endnu længere. Det er dejligt at holde ferie sammen med vennerne. Jeg må dog sige at det er spændende at se om man får nogle helt nye klassekammerater her efter sommerferien. Jeg er efterhånden blevet lidt træt af min gamle klasse. Vi har jo været sammen siden i 5. klasse, og det er en rigtig lang tid. Det er altid sjovt at lære nogle nye mennesker at kende.

Charlotte

Ja og nej ... Det er lidt træls at man skal i skole igen, fordi jeg har virkelig haft en god sommerferie. Det allerbedste er at møde vennerne, men jeg synes også det er fedt at have nogle nye fag, så som fotografi og hjemkundskab.

Ian

Ja, jeg synes det er helt OK at begynde i skolen igen. Udover at møde vennerne så ville jeg sige at jeg glæder mig mest til at få engelsk igen. Ikke fordi at det er et specielt sjovt fag, men fordi vores engelsklærer er helt fantastisk.

Kim

Ja, det kan du tro. Sidste år gik det ikke så godt i skolen og jeg har aldrig før fået så dårlige karakterer. Det var først og fremmest på grund af nogle klassekammerater som forstyrrede utrolig meget hele tiden og læreren kunne simpelthen ikke holde styr på dem. Nogle gange var det naturligvis

lidt sjovt men efterhånden blev man virkelig så træt af den larm og støj i klassen hele tiden. Nu har jeg fået lov til at skifte klasse og jeg håber at jeg fremover får mulighed for at koncentrere mig om at lære noget.

Marie

Ja, jeg er helt klar til skolestart! Det gik faktisk ikke så godt for mig i skolen sidste år men nu har jeg været til et par møder hos en studievejleder på min skole som faktisk har hjulpet mig meget. Hun har både lært mig nogle studiestrategier og hvordan jeg kan organisere mit arbejde. Det har haft en stor betydning for mig, faktisk langt større end jeg troede.

Lytteøvelse 2

Jeg glæder mig helt vildt!

Ja, det kan du tro!

Det synes jeg er rigtig sjovt!

Det går jeg ikke op i.

Lytteøvelse 3

A: Hej Charlotte, glæder du dig til at begynde i skolen?

B: Ja og nej. Det er lidt træls at man skal i skole igen, fordi jeg har virkelig haft en god sommerferie. Det allerbedste er at møde nye lærere og jeg synes også det er fedt at have nogle nye fag, så som kemi og hjemkundskab.

A: Hvad med dig Christian, glæder du dig til at begynde i skolen?

C: Jeg er glad for at begynde i skolen igen og jeg synes også at sommerferien har været længe nok, selvom det altid er dejligt at holde ferie sammen med vennerne. Det er spændende at se, om man får nogle helt nye klassekammerater her efter sommerferien. Jeg er efterhånden blevet lidt træt af min gamle klasse, for vi har jo været sammen siden i 5. klasse. Og det er altså rigtig lang tid. Det er altid sjovt at lære nogle nye mennesker at kende.

Lytteøvelse 4

Lisbeth:

Hej Malene, hvad siger du så, er du klar til skolestart?

Malene:

Ja, det kan du tro, jeg har fået nok af at passe min søster og plukke frugt hele sommeren. Det bliver dejligt at få lidt mere tid sammen med vennerne.

Lisbeth:

Hvad synes du om din klasse Malene, er du tilfreds med den?

Malene:

Ja, altså jeg får faktisk de samme klassekammerater som sidste år, der er kun én som er ny og hende kender jeg i forvejen. Men hvad med dig Lisbeth? Din klasse er jo blevet helt forandret, ikke?

Lisbeth:

Jo, det er den og der er mange i klassen, som jeg slet ikke kender. Men det skal nok gå. Heldigvis får vi de fleste af vores gamle lærere igen. Synes du, at du er heldig med de lærere du har fået?

Malene:

Hvis jeg skal være helt ærlig så kunne jeg meget godt tænke mig en anden biologilærer. Ham som vi har nu, er meget streng og stiller utrolig store krav til os, allerede fra første time. Måske er det noget, man vænner sig til, eller det håber jeg i hvert fald.

Lisbeth:

Ja, ja, det går sikkert godt. Men hvad med skoleudstyr? Har du købt dig noget spændende?

Malene:

Nej, ikke ret meget. Min skoletaske og mit penalhus fik jeg for to år siden, så det bruger jeg. Men jeg kunne nu godt tænke mig at tage i byen og købe nogle blyanter, et viskelæder og et ringbind. Hvad med dig Lisbeth?

Lisbeth:

Nej, jeg skal bare købe mig en notesbog for at huske hjemmearbejdet. Nu er det vist nødvendigt at have orden i sagerne lige fra starten.

Malene:

Det har du nok ret i. Er der noget specielt fag, som du har tænkt dig at blive bedre til i år?

Lisbeth:

Ja, jeg vil gerne opnå topkarakter i matematik. Og for at få det, må jeg forberede mig mere grundigt til timerne nu, end jeg gjorde sidste år.

Malene:

Hvor lang tid bruger du gennemsnitligt på at lave hjemmearbejde hver dag?

Lisbeth:

Det er da meget forskelligt. Men jeg tror måske cirka halvanden time hver dag.

Malene:

Lisbeth, ved du hvad, jeg bliver nødt til at gå nu. Er det o.k., at jeg ringer til dig i aften?

Lisbeth:

Ja det kan du tro. Vi høres ved.

Malene:

Ja, de gør vi. Hej, hej.

Lisbeth:

Hej, hej.

Lytteøvelse 5 A

Hér eiga nemendur að endurtaka orðin sem lesin eru.

gymnastik

biologi

historie

fysik

matematik

geografi

et bibliotek

bøger

et penalhus

karakterer

Lytteøvelse 5 B

Lyt og tegn de forskellige skoleting

Tegn en papirkurv

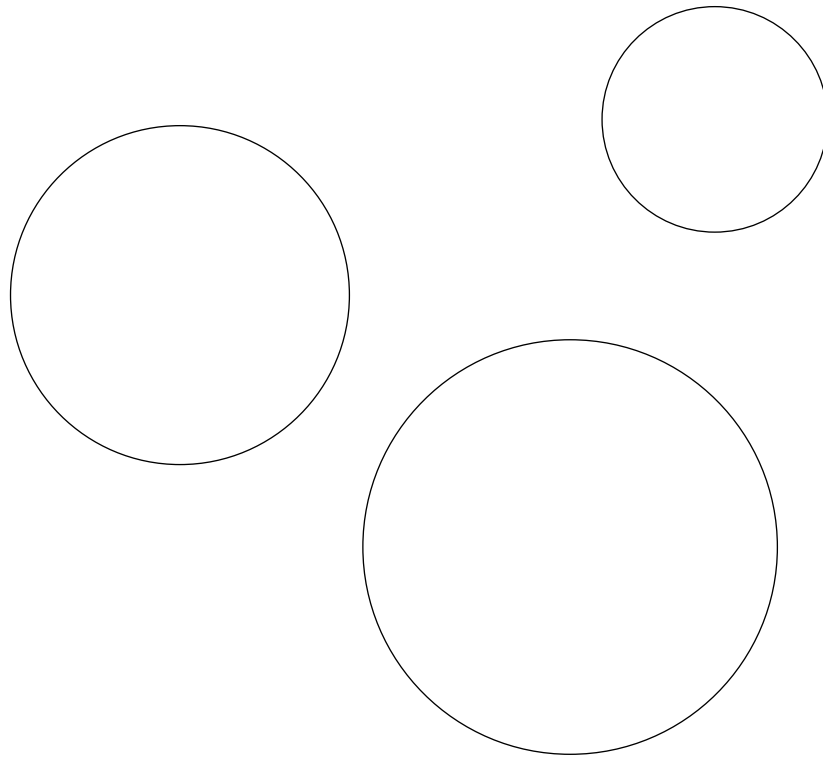
Tegn to bøger

Tegn et penalhus

Tegn en lineal

Tegn et skoleskema

Tegn en lærer

Til minnis

2. Mobning

Nemendur læra

- orðaforða sem tengist tilfinningum
- gagnleg orðasambönd og andheiti

Nemendur lesa frásagnir af einelti og taka þátt í umræðum. Nemendur spila tengingaspil, vinna með dægurlag og unnin eru orðaforðaverkefni sem tengjast efni kaflans.

Kveikja

Nemendur ræða um það sem er að gerast á myndinni fremst í kaflanum. Ýmist geta þeir unnið verkefnið í hópum eða allur bekkurinn saman. Sé verkefnið unnið í smærri hópum er heppilegt að hver hópur geri grein fyrir niðurstöðum.

Athugasemdir við verkefni

- Teningaspil í *Glimrende* bls. 18 og 19. Nemendur vinna saman í pörum eða litlum hópum. Nemendur varpa teningi, færa leikmann sinn og tala síðan um það efni sem þeir lenda á. Þegar lokið er við að spila búa nemendur sér til sitt eigið spil, þ.e. fylla sjálfir út í reitina í spilinu í *Glimrende opgaver* á bls. 24 og 25. Þar hafa nemendur tækifæri til þess að velja sjálfir viðfangsefnin eða þau umræðuefni sem þeir vilja fjalla um.
- Orðakort: Nemendur nota orðakortin til þess að spila t.d. tunnu, veiðimann eða samstæðuspil. Samstæðuspil geta nemendur spilað annað hvort saman eða hver fyrir sig.
- Smuk som et stjernesked. Sjá vinnuaðferðir frammar í *Glimrende lærervejledninger*.
- Peters dagbog: Í kjölfar þessa texta er tilvalið að láta nemendur skrásetja sína eigin dagbók í eina viku.
- Huskelisten: Þetta verkefni býður upp á margvíslegar leiðir til þess að vinna með orðaforða. Ekki aðeins mætti nota þær aðferðir sem gefnar eru í vinnubók heldur gætu nemendur einnig útbúið krossgátur út frá orðunum, notað þau í bingó, falið þau í orðagrind eða teiknað orðin.
- Minna má á myndina af stúlkunni með símann í *Glimrende* á bls. 16. Út frá þessari mynd mætti vinna skriflegt verkefni.

Tengt efni

Hvad siger du? C. Æfingar 1, 2, 4, 5, 15, 19,

Hvad siger du? B. Æfingar 7, 8, 9, 10.

Og det er Danmark! Æfing: Fritidsinteresser

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 6 a

A: Har du oplevet mobning?

B: Ja, det har jeg faktisk. Jeg blev mobbet på min gamle skole.

A: Men har du mobbet andre?

B: Ja, desværre har jeg mobbet andre. Jeg forsøgte at spille helt vildt sej men jeg tror at jeg fremmest gjorde det fordi jeg var bange.

A: Hvordan kan man hjælpe dem, der bliver mobbet?

B: Med at fortælle nogle voksne, fx lærere og forældre, om det og bede dem om hjælp. Man skal også være hensynsfuld og vise tillid over for den som bliver mobbet.

A: Hvordan kan man hjælpe dem, der mobber?

B: Fortælle dem, at det ikke er særlig smart, det de gør at andre bliver utroligt kedede af det, og at det ødelægger stemningen i hele klassen. Få dem til at tænke over, hvorfor de gør det er de i klemme? Eller har de selv nogle problemer? Lade dem vide at vi ikke tåler at der foregår mobning i klassen.

Lytteøvelse 6 B

C: Hvorfor mobber man?

A: Ja hvis der er mellem børn og unge så tror jeg man mobber for at få venner. Den som mobber vil gerne have at de andre mener at han eller hun er cool og sej.

B: Jeg tror at de som mobber gør det fordi de er bange. De tror måske at hvis de mobber andre så tør ingen mobbe dem.

C: Jeg tror det drejer sig om magt. Jeg er sikker på at mange mobber for at få magt over andre.

Lytteøvelse 7

Smuk som et stjernes kud fra CD'en Wings of love af Brødrene Olsen

I den varme nat fyldt med drømmen at
lykken varer evigt.

Lyser månen op på en kvindekrop, jah,
og hendes smukke ansigt.

Hun er bare min store kærlighed,
der blir' større, der blir' ved og ved.

Smuk som et stjernes kud
som tiden går.
Smukkere ser hun ud,
år efter år.

Hendes hofters dans i en strålekrans, jah,
gennem bølgebruset.

Og i måneskin, blir' jeg lukket ind,
lyk'lig og beruset.

Natten den er fyldt med kærlighed.
Der blir' større, der blir' ved og ved.

Smuk som et stjernes kud
som tiden går.
Smukkere ser hun ud,
år efter år.

Stjernes kud,
smuk som et stjernes kud.
Flottere som tiden går
år efter år.

Smuk som et stjernes kud
som tiden går.
Smukkere ser hun ud,
år efter år.

Smuk som et stjernes kud
som tiden går.
Smukkere ser hun ud,
år efter år.

Et stjernes kud,
år efter år efter år efter år efter år.

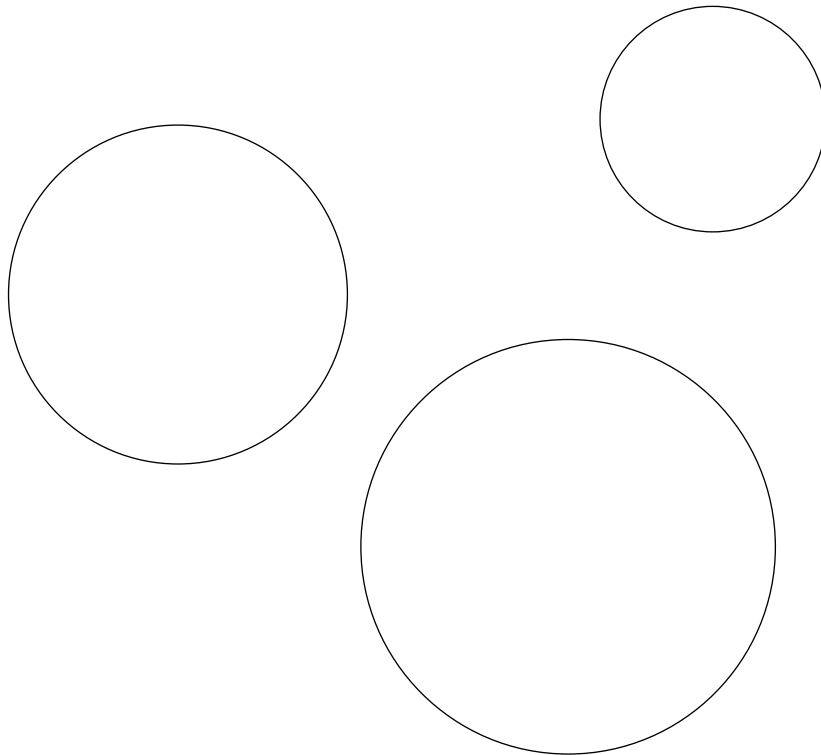
en lærer Glimrende!	skóladót Glimrende!	et frikvarter Glimrende!
kennari Glimrende!	en elev Glimrende!	frímínútur Glimrende!
undervisning Glimrende!	nemandi Glimrende!	gymnastik Glimrende!
kennsla Glimrende!	en lineal Glimrende!	leikfimi Glimrende!
et viskelæder Glimrende!	reglustika Glimrende!	bøger Glimrende!
strokleður Glimrende!	svømning Glimrende!	bækur Glimrende!
skoleudstyr Glimrende!	sund Glimrende!	en blyantspidser Glimrende!
yddari Glimrende!	skæri Glimrende!	landafræði Glimrende!

et penálhus Glimrende!	et skoleskema Glimrende!	matematik Glimrende!
pennaveski Glimrende!	stundaskrá Glimrende!	stærðfræði Glimrende!
en overheadprojektor Glimrende!	hjemmearbejde Glimrende!	at mobbe Glimrende!
myndvarpi Glimrende!	heimaverkefni Glimrende!	að leggja í einelti Glimrende!
et kladdehæfte Glimrende!	fysik Glimrende!	andlegt Glimrende!
stílabók Glimrende!	eðlisfræði Glimrende!	en periode Glimrende
en saks Glimrende!	geografi Glimrende!	tímabil Glimrende
líkamlegt Glimrende!	psykisk Glimrende!	

Lytteøvelse 8

Da jeg gik i 4. klasse blev jeg kaldt 'fede' og 'tykke', og jeg blev tit holdt udenfor. Det var bestemt ikke særlig rart. Selv om jeg prøvede at være hård og lade som ingenting, så gjorde det alligevel ondt. Ikke mindst når jeg måtte gå i biografen helt alene. Senere var jeg også selv med til at give andre øgenavne og holde andre uden for, da jeg selv var kommet ind i varmen. Det er jeg ikke stolt af i dag. Enhver idiot kan mobbe andre. Det seje er at turde gribe ind og stoppe det, hvis der er en kammerat, der får bank eller bliver holdt udenfor.

Hvad gør du, når en af dine klassekammerater bliver mobbet?

Til minnis

3. Ind i dag – Yt i morgen

Nemendur læra

- orðaforða sem tengist fatnaði
- að lýsa klæðaburði fólks
- töluorð
- að lesa og hlusta á margvíslega texta
- að búa til orðaforðapróf og gefa einkunn
- um beygingu lýsingarorða

Peir semja viðtal, gera teiknimyndasögu, tala um eigin klæðaburð og fatastíl. Kynnast því þegar sótt er um starf og vinna fjölbreytt valverkefni.

Kveikja

Í þessum kafla er tilvalið að nota spilið *Hvordan er din tøjstil sem kveikju* að kaflanum. Nemendur vinna það sjálfstætt.

Athugasemdir við verkefni

Repertér tallene! Nemendur velja 16 af þessum 20 tölum sem þarna eru og fylla út bingóspjaldið. Kennarinn eða einhver úr hópi nemenda les síðan upp tölur að eigin vali úr hópi þessara 20 þar til einhver fær bingó.

Valgöpgaver: Þarna geta nemendur valið sér verkefni eftir áhugasviði og getu. Þó ætlast sé til að nemendur ráði ferðinni sem mest sjálfir við úrvinnslu þessara verkefna er það þó hverjum kennara í sjálfsvald sett hversu frjálsar hendur hann gefur nemendum sínum. Gott er þó að hafa í huga almennar vinnureglur eins og þær að hóparnir setji sér tímamörk, skrái dagbók og skipti með sér verkum.

Tengt efni:

God nok

Hvad siger du? B. Æfingar 16, 17, 18

Og det er Danmark!. Æfing: I forretningen

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 9

En stribet hættetrøje til 599

En skindjakke til 2150

Et par cowboybukser til 498

En striktrøje med stor krave til 333

Pyjamas-set med prikkede bukser til 285

Ensfarvet top til 179

En kort nederdel til 269

Undertøj til 220
Et halstørklæde til 85
Et par bukser til 358
Et par sneakers til 540

Lytteøvelse 10

Forleden var jeg sammen med min mor i byen for at se på skindjakker. Efter at have ledt længe fandt jeg til sidst en virkelig fed jakke. Jeg tog den på og gik rundt i hele butikken for at finde et spejl. Jeg så rigtigt godt ud i den jakke. Da jeg havde besluttet mig til at købe den, gik jeg op til kassen for at betale. Der var kø ved kassen. Lige foran mig i køen stod der en pige som holdt nogle lækre ting i hånden som hun ville købe. Det var en ternet nederdel og en kortærmet bluse. Jeg så på hende. Det tøj hun ville købe så virkelig smart ud og jeg tænkte hvor i butikken hun mon havde fundet det. I det samme så jeg et bord midt i butikken hvor der lå nogle varer på tilbud. Lige der så jeg den samme slags tøj pigen ved siden af mig var ved at købe. Jeg gik hen til tilbudsbordet og tog med det samme en bluse, bukser, en kort nederdel og et halstørklæde og skyndte mig ind i prøverummet. Tøjet passede fint og mor syntes også det både var noget fint tøj og gode priser. Jeg gik ud af prøverummet og gik hen til kassen. Pigen fra før stod stadigvæk ved kassen. „Undskyld, men har du virkelig tænkt dig at købe præcis det samme tøj som jeg“, spurgte hun. Jeg blev helt rød i hovedet og kunne ikke sige noget som helst. Aldrig nogensinde har jeg følt mig så dum! Mon ikke det har været det pinligste øjeblik nogensinde. Det var først da jeg hørte min mor sige. „Gud nej, aldrig i livet! Dette tøj er til mig!“ at jeg kunne reagere igen.

Lytteøvelse 11

Torsdag den 2. marts.

Jeg er bestemt ikke en af dem som elsker at shoppe og som regel er jeg hamrende ligeglad med butikker og butikcentre. Men i fredags bad min ven Henning mig om at tage i byen for at shoppe sammen med sin kæreste Mette og nogle andre fra klassen. Det syntes jeg var fedt nok så længe vi var så mange sammen. Jeg skulle først til klavertime og ville derfor mødes med dem uden for en bestemt butik klokken fire. Efter at jeg havde ventet et godt stykke tid kom Henning sammen med Mette, John, Louise og Mie. Jeg blev utrolig glad for at se at Mie var med. Jeg havde været vild med hende i nogle uger, men alligevel ikke gjort noget ved det. Men nu havde jeg fundet ud af hvordan jeg kunne snakke med hende sådan rigtig snakke med hende.

Men som sagt var vi i byen og Henning ville købe sig en ny skjorte. Vi gik i mange forskellige tøjbutikker og jeg prøvede at gå ved siden af Mie så meget som muligt. Jeg ville så frygtelig gerne snakke med hende. Og vist

fik vi mulighed for at snakke lidt sammen men mest om fuldstændig ligegyldige ting. Selvom vi var enige så syntes jeg ikke det gik så godt.

I en af butikkerne fandt pigerne nogle skjorter som de syntes var vildt flotte. De insisterede at „de skulle ses“ og så var det ikke kun Henning som skulle prøve dem, det skulle jeg og John også. John sagde tvært nej, det ville han slet ikke være med til. Det blev derfor kun Henning og mig der tog et par sribede skjorter med ind i prøverummet for at prøve dem. Vi kom ud af prøverummet og pigerne blev simpelthen helt vilde og blev ved med at sige „ih hvor lækkert ..., uh hvor smart ...“ Efter at have nydt deres opmærksomhed længe nok gik jeg ind i prøverummet igen og knappede skjorten op. Lige i det øjeblik så jeg Mies ansigt i spejlet. „Jeg ville bare sige at du så utrolig godt ud i den her skjorte“. Jeg vidste ikke hvad jeg skulle sige og fattede ikke at jeg stod der halvnøgen. Jeg blev bare så glad.

Fem minutter senere var jeg ude af butikken med en skjorte i en pose. En skjorte som jeg vidste, at jeg slet ikke havde behov for og var ikke engang sikker på at jeg selv kunne lide. Men Mie syntes den var smart og at jeg så godt ud i den og det var godt nok.

Dagens karakter: *****

Peter

Lytteøvelse 12

Journalist: Birgitte Jørgensen er journalist og arbejder på et kendt modeblad for teenagere. Jeg spurgte hende om den stil teenagere går mest op i ind for lige for tiden.

Birgitte: Man kan ikke rigtig sige at der er nogen én stil som kører. Teenagere er meget selvstændige og har tit deres egen personlige stil. En stil som de synes passer bedst for hver og en.

Journalist: Men kan du pege på den stil som er mest trendy lige nu på gaden?

Birgitte: Man ser at teenagere tit vælger afslappet tøj og sportstøj er stadigvæk meget populært, især hos drengene. Pigerne går gerne i lavtaljerede bukser som enten sidder stramt eller meget løst. Hippie- og punkstilene er mere moderne end de har været længe og jeg er ikke i tvivl om at interessen for dem stiger. Genbrugt tøj er blevet ganske populært de sidste år måske ikke mindst fordi at det er meget billigere end at købe nyt. Det giver også teenagere også mulighed for at sammensætte forskelligt tøj efter deres egen stil og være smart for få kroner. Genbrugsbutikkerne har også forandret sig og i nogle almindelige butikker er der nu en speciel afdeling med brugt tøj. I stedet for at tøjet ligger i store bunker på gulvet er det nu hængt op på bøjler så man let kan tjekke både størrelser og mærker.

Journalist: Er teenagere generelt svage for mærkevarer?

Birgitte: Det er meget forskelligt. Hos de fleste spiller de forskellige mærker ikke så stor en rolle for teenagere selvom der altid er nogle som køber næsten kun køber mærketøj.

Journalist: Har reklamer en stor indflydelse på de unges tøjstil?

Birgitte: Reklamer har meget stor indflydelse på teenagere men det har popstjerner, skuespillere og skuespillerinder også. Teenagere er store forbrugere men mange af dem er også meget bevidste forbrugere.

Journalist: Hvad slags tøj tror du vi kommer til at se de unge med her til efteråret?

Birgitte: I mange år har teenagere været lidt usikre med deres tøjstil og blot ønsket at se ud som dobbeltgængere af hinanden. Jeg tror faktisk at dette er ved at forandre sig og at interessen for en personlig stil stiger. Vi bor i en mærkelig verden som forandrer sig hele tiden og teenagere ved hvor vigtigt det er at være sig selv og have mod til at være lidt anderledes. Hvis det er det man er ude på.

Lytteøvelse 13

A: Goddag, jeg hedder Jesper Frederiksen og vil gerne søge job her i stormagasinet.

B: Ja, værsgo, sæt dig ned.

A: Tak.

B: Sig mig, er der en bestemt afdeling her i stormagasinet, som du ville være interesseret i?

A: Jeg synes det kunne være meget spændende med herre- eller ung mode, men ellers er det sådan set lige meget.

B: Hvilken uddannelse har du?

A: Jeg er lige blevet færdig med studentereksamen, men jeg har altid syntes, det var spændende at arbejde inden for butiksmiljøet.

B: Ja, men det er da også meget fornuftigt! Sig mig, har du haft nogle jobs ved siden af skolen, eller i ferien?

A: Jeg har gået med aviser i to år; sidste sommer ekspederede jeg i en kiosk, og så har jeg været spejderleder i tre år.

B: Hvis du eventuelt fik et job her hos os, ville du så være indstillet på skiftende arbejdstider?

A: Jamen det ville ikke være noget problem.

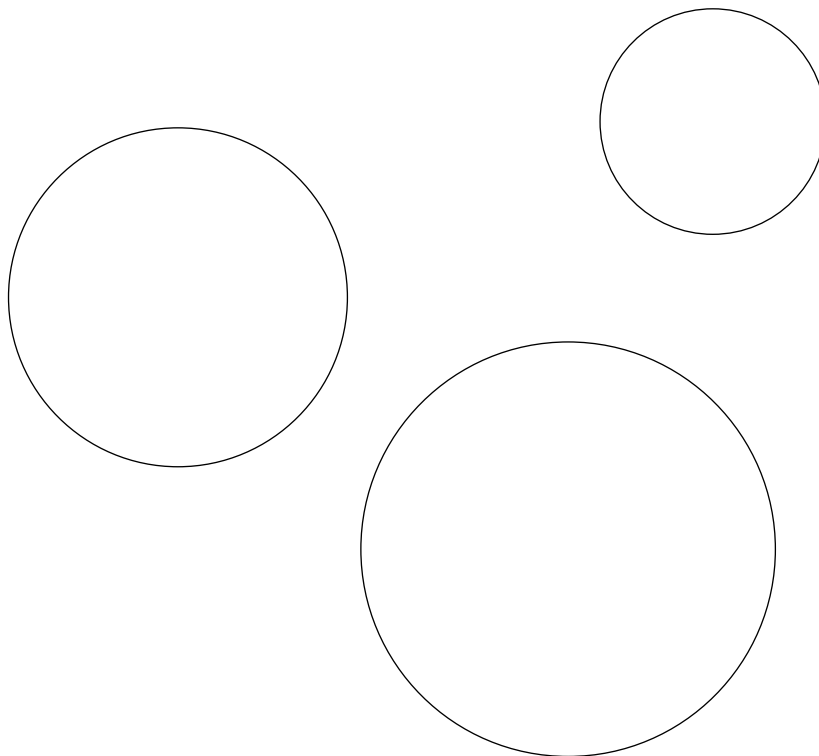
B: Jamen Jesper, jeg håber, at vi snart kan tilbyde dig noget men desværre kan jeg ikke give dig noget konkret svar lige nu, men i et stort firma som vores dukker der altid noget op med jævne mellemrum.

A: Så er det bare at håbe på det bedste. Men tusind tak for samtalen.

B: Tak i lige måde og held og lykke med det.

A.: Tak og farvel.

B: Farvel.

Til minnis

4. Drømmeverden

Nemendur læra

- lesa og tala um drauma
- lesa draumaráðningar
- vinna með andheiti og vinna áfram með lýsingarorð
- gera skoðanakönnun

Peir hlusta á samtöl og skrá punkta, segja frá draumum sínum og vinna með dægurlag.

Kveikja

Um hvað dreymir hana/hann? (sjá mynd bls. 32) Hver nemandi skráir sína hugmynd niður á miða og sendir til kennarans sem les allar hugmyndir nemenda upp (eða fær einhvern nemanda til þess að gera það).

Athugasemdir við verkefni

1. Drømmeverden. Nemendur kanna draumfarir bekkjarfélaga sinna. Bent er á mikilvægi þess að halda tímamörk verkefnisins. Sumir nemendur ná að tala við alla, aðrir ef til vill ekki nema örfáa.

6. Lytteøvelse 14. Vil du vide hvad din drøm betyder. Gætið þess að nemendur hafi *Glimrende* lokaða þegar þeir leysa þessa æfingu þar sem textann og þar með lausn verkefnisins er þar að finna.

Der står et billede af dig på mit bord. (sjá hugmyndir að vinnuaðferðum framfar í *Glimrende* lærervejledning)

Tengt efni:

Hvad siger du? C. Æfingar 14

Lytteøvelse 14

Drømmer du tænder, symboliserer det nærmeste familie og venner.

Drømmer du at du er meget ked af tingene og eventuelt græder, betyder det at du snart bliver utrolig glad og lykkelig. Det kan også betyde at du får nogle gode nyheder.

Drømmer du om din mor så sker der noget sjovt i den nærmeste fremtid og du hører fra slægtninge i udlandet.

Drømmer du at du sidder i et klasseværelse kommer du til at forelske dig i en gammel klassekammerat.

Drømmer du at du har tabt noget betyder det at du finder noget.

Drømmer du at du har slidt tøj på, betyder det at du snart får noget nyt tøj.

Lytteøvelse 15 A

A er draumráðningamaðurinn

B er hlustandi

C. þulur.

A: Drømmeverden god aften

B: Hej, jeg ringer, fordi jeg havde en meget underlig drøm i nat, som jeg meget gerne ville vide hvad betyder.

A: Okay. Fortæl mig så din drøm.

B: Det var sådan, at jeg var hjemme sammen med en kollega, som også er en god veninde. Solen skinnede, og det var meget lyst inde i værelset, så lyst at jeg ikke kunne holde mine øjne åbne. Det var nærmest som om jeg var blind. Det følte meget ubehageligt ikke at kunne se; men selv om jeg havde mine solbriller i panden, ville jeg ikke bruge dem. Jeg ved ikke hvorfor, det synes jeg var lidt mærkeligt. Mens jeg gik rundt i lejligheden blændet af solskin, var min veninde ved at tørre støv af (jeg må lige tilføje, at det plejer hun ikke at gøre hjemme hos mig). Men det så ud til at være meget vigtigt for hende, at alt var så støvfrit som muligt. Jeg gik rundt i lejligheden og var lige ved at falde ned i et dybt hul i gulvet, men jeg undgik det i tide. Kort efter vågnede jeg.

(en lille pause)

C. Sæt jer nu sammen i grupper og prøv at tyde drømmen.

Lytteøvelse 15 B

A: Ja, din drøm er meget interessant, og den har nogle stærke symboler. Dét, at du var blændet af lyset og ikke ville bruge dine solbriller, selvom du havde dem i panden, ser ud til, at du ikke er villig til at se visse problemer i øjnene. Du kommer dog til at overvinde dine problemer, du slap jo fra hullet i gulvet, ikke sandt! Din veninde ser også ud til at have problemer, men hun reagerer på en helt anden måde. Det ser nemlig ud til, at hun prøver at skjule sine problemer. Men det er ikke så godt. Man bør tage hånd om problemerne og finde en løsning og det tror jeg, I begge to kommer til at gøre. Det kan godt være, at det tager lidt tid, men det går.

B. Tror du det?

A. Helt sikkert.

B. Okay, godt. Men så siger jeg tak for i aften.

A. Selv tak.

Lytteøvelse 16

Det står et billede af dig på mit bord.
Fra CD'en Det nye kuld, af Rollo og King

Hvornår får jeg mon din besked?

Er din pc'er gået ned?

Nu sidder jeg og chatter med mig selv
og be'r dig om at lege med

Om at lege med

Der står et billede af dig på mit bord,
og det vækker minder

For du er den som jeg vil ha'

Meget mere end du sikkert ved,
du' en man aldrig glemmer

For du har lige brændt mig af

Nu sidder han med hovedet let på skrå
og prøver på at lade tiden gå

Og min egen selvbiografi,
var det der gjorde det forbi

Gjorde det forbi, for

Der står et billede af dig på mit bord,
og det vækker minder

For du er den som jeg vil ha'

Meget mere end du sikkert ved,
du' en man aldrig glemmer

For du har lige brændt mig af

Alene, forladt, jeg tænker på dig dag og nat

Uh... et ønske, et håb, at du vil trykke på
Delete, Control

Der står et billede

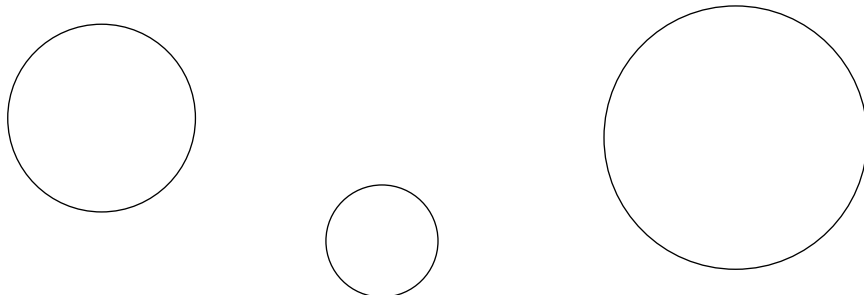
Tilbageblik – Ordkort 2

fodboldstøvler Glimrende!	sundbolur Glimrende!	en kasket Glimrende!
fótboltaskór Glimrende!	et slíps Glimrende!	derhúfa Glimrende!
støvler Glimrende!	hálsbindi Glimrende!	en nederdel Glimrende!
stígvél Glimrende!	et bælte Glimrende!	pils Glimrende!
et par underbukser Glimrende!	belti Glimrende!	en kjole Glimrende!
nærbuxur Glimrende!	et par cowboybukser Glimrende!	kjóll Glimrende!
en badedragt Glimrende!	gallabuxur Glimrende!	en bluse Glimrende!
blússa Glimrende!	en T-shirt Glimrende!	húfa Glimrende!

<p>en frakke</p> <p>Glimrende!</p>	<p>stuttermabolur</p> <p>Glimrende!</p>	<p>et halstørklæde</p> <p>Glimrende!</p>
<p>frakki</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en trøje</p> <p>Glimrende!</p>	<p>trefill</p> <p>Glimrende!</p>
<p>et jakkesæt</p> <p>Glimrende!</p>	<p>peysa</p> <p>Glimrende!</p>	<p>vanter</p> <p>Glimrende!</p>
<p>jakkaföt</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en hue</p> <p>Glimrende!</p>	<p>vettlingar</p> <p>Glimrende!</p>

Lytteøvelse 17

Forleden var jeg sammen med min mor i byen for at se på skindjakker. Efter at have ledt længe fandt jeg til sidst en virkelig fed jakke. Jeg tog den på og gik rundt i hele butikken for at finde et spejl. Jeg så rigtigt godt ud i den jakke. Da jeg havde besluttet mig til at købe den, gik jeg op til kassen for at betale. Der var kø ved kassen. Lige foran mig i køen stod der en pige som holdt nogle lækre ting i hånden som hun ville købe. Det var en ternet nederdel og en kortærmet bluse. Jeg så på hende. Det tøj hun ville købe så virkelig smart ud og jeg tænkte hvor i butikken hun mon havde fundet det. I det samme så jeg et bord midt i butikken hvor der lå nogle varer på tilbud. Lige der så jeg det samme slags tøj pigen ved siden af mig var ved at købe. Jeg gik hen til tilbudsbordet og tog med det samme en bluse, bukser, en kort nederdel og et halstørklæde og skyndte mig ind i prøverummet. Tøjet passede fint og mor syntes også det både var noget fint tøj og gode priser. Jeg tog ud af prøverummet og gik hen til kassen. Pigen fra før stod stadigvæk ved kassen. „Undskyld, men har du virkelig tænkt dig at købe præcis det samme tøj som jeg“, spurgte hun. Jeg blev helt rød i hovedet og kunne ikke sige noget som helst. Aldrig nogensinde har jeg følt mig så dum! Mon ikke det har været det pinligste øjeblik nogensinde. Det var først da jeg hørte min mor sige. „Gud nej, aldrig i livet! Dette tøj er til mig!“ at jeg kunne reagere igen.

Til minnis

5. Glædelig jul

Nemendur læra

- jólakveðjur á Norðurlandamálum
- ýmislegt um norræna jólasíði
- norrænt jólalag

Peir spila jólabingó, gefa ráð varðandi jólagjafir og heyra sígilt jólaævintýri.

Kveikja

Hugstormun. Hvað kemur upp í hugann þegar jólin eru nefnd?
Niðurstöður skráðar á töflu.

Athugasemdir við verkefni

Nordiske julehilsner: Upplagt er að láta nemendur skrifa jólakort á dönsku og teikna jólafrímerki.

Dæmi um jólakveðjur sem benda mætti nemendum á:

God jul og godt nytár

Glædelig jul og godt nytár

Glædelig jul samt godt nytár

Glædelig jul. Tak for året der er gået.

Julebingo: Gætið þess að nemendur skrái hvert land ekki oftast en tvisvar sinnum (þ.e. ekki á fleiri en tvo jólapakka). Í jólabingóinu gæti kennari þurft að gera hlé á hlustun eftir hvert atriði svo nemendur fái ráðrúm til þess að leysa verkefnið.

Den lille pige med svovlstikkerne: Aðeins er ætlast til þess að nemendur skilji heildarinntak sögunnar. Ekki hvert einasta orð. Bent skal á þann möguleika að skipta sögunni niður í tvo hluta og hlusta á hana sem framhaldssögu.

Í tengslum við söguna fá nemendur tækifæri til þess að velja sjálfir hvernig þeir kjósa að vinna með hana. Í kaflanum Náms- og kennsluaðferðir er bent á nokkrar leiðir sem kennari gæti sagt nemendum frá, óski þeir aðstoðar.

Í tengslum við þennan kafla mætti láta nemendur ræða við foreldra eða ömmu og afa um jólin fyrr og nú. Einnig mætti segja frá eftirminnlegustu jólunum eða jólagjöfinni.

Tengt efni

Jólasíður á Netinu

Hvad siger du? C. Æfing 35

Og det er Danmark!. Æfing: Juleforberedelser

Lytteøvelse 18 A

A: Hej Julie?

Julie: Hej

A: Må jeg lige spørge dig om hvad du ønsker dig til jul?

Julie: Ja det kan du tro. Lad mig nu lige se ... Jeg kunne faktisk godt tænke mig en kort nederdel. Et stribet halstørklæde og cowboybukser ville også være helt fantastisk. Jo en ting til en sort T-shirt – en stram model.

A: Det var ikke så lidt! Er det ellers noget andet som du ønsker dig?

Julie: Jeg er altid højst tilfreds med at få bøger, smykker og cd'er

A: Hej Andreas

Andreas: Hej.

A: Har du lavet en ønskeliste til jul.

Andreas: Nej, det har jeg ikke gjort i mange år.

A: Men er det alligevel noget du ønsker dig til jul?

Andreas: Lad mig nu lige se ... Jo faktisk så kunne jeg godt tænke mig en ny livrem.

A: Ja, ellers andet

Andreas: Nej, ikke sådan rigtigt men jeg kan altid godt lide at få noget tøj naturligvis

A: Hvad slags tøj?

Andreas: En skjorte, et slips og et par bukser ville være meget godt at få i julegave

A: Noget andet?

Andreas: Nej tak, det tror jeg ikke.

Lytteøvelse 18 B

1. Den 23. december hænger børnene i Færøerne en julestrømpe på deres seng, fordi de næste tre nætter kommer julemanden og putter nogle små gaver i sokkerne.

2. Den sidste dag i november fejrer man lillejul på Åland. Den dag kommer nogle små nisser ud fra deres bosteder og kaster slik og små gaver ind til børnene. De er så hurtige, at ingen endnu har set dem.

3. Tretten nætter før jul sætter de islandske børn deres sko ud i vinduet og forventer, at julemændene putter noget i skoen, når de går forbi deres vindue.

4. Den 13. december plejer man at fejre Lucia dag i skolerne, hvor børnene tager hvide kjoler på og synger Luciasangen. Luciadag blev først fejret i Sverige, men nu er flere af de nordiske lande begyndt på at fejre Luciadag.

5. Den første søndag i advent går grønlænderne fra hus til hus og synger julen ind. Sang spiller en stor rolle i grønlændernes juleskikke.
6. Det er en gammel dansk skik, at sætte en tallerken med julegrød op på loftet i laden til julenissen. Hvis man glemte at gøre det, kunne man forvente at julenissen ville drille hele familien hele året rundt.
7. Julen i Grønland begynder straks om morgenen med, at børnene åbner deres gaver. Bagefter besøger man venner og familie.
8. Finnerne fejrer deres lillejul aftenen før den første søndag i advent. Finnerne kalder lillejul for „pikku-joulu“ og fejrer „pikku-joulu“ sammen med deres kollegaer.
9. De islandske børn kender generelt til to typer julemænd. På den ene side er der julemanden i det røde tøj, som altid er glad og uddeler slik og gaver til børnene. Men på den anden side er der de islandske julemænd.
10. Dagene mellem jul og nytår kalder nordmændene „romjul“. I disse dage klæder børnene sig ud og går fra hus til hus og synger for at få slik og kager.
11. Den mest almindelige julemad hos færingene er „rastkjöt“. Det er tørret lammekølle som steges i ovnen og spises med roer og kartofler. Til dessert får man gerne „risalamand“ som er lavet af ris, flødeskum og mandler. I desserten putter man også en hel mandel, og den, som er så heldig at få mandlen, får en mandelgave. Denne skik med risengrød eller „risalamand“ med en mandel i kender man i alle de nordiske lande.
12. Den norske julemand går med en rød spids hue, pludderbukser og en mønstret ulden trøje. Han er morsom og glad det meste af tiden, men kan dog blive vred af og til.
13. Efter at have spist julemiddag har danskerne den skik at danse rundt om juletræet. De fleste pynter deres juletræ med levende lys. De synes nemlig at det giver mere hygge at bruge levende lys end de elektriske lys, som vi bruger.
14. Den 20. januar slutter julen på Åland. Den dag klæder børnene sig ud, tager en kost i hånden og fejrer julen ud. Mens de fejrer gulvet, råber de „Tjugona Knut sopas julen ut“, hvilket betyder at Knud den tyvende fejrer julen ud af huset.
15. I mange år har det svenske fjernsyn vist tegne – og børnefilm juleaftensdag, den 24. december. Det er blevet til en tradition at vise den samme tegnefilm af Walt Disney, og det sker altid klokken tre. Så sætter hele familien sig ned foran fjernsynet og ser på den fem minutter lange tegnefilm.

16. Finnerne pynter gerne deres huse med noget, der kaldes for „himmeli“, som er en uro lavet af strå.

Lytteøvelse 19

Sangen Nu er det jul igen af CD'en Nisskrys og Stjernedrys med Baazar

Nu er det jul igen
og nu er det jul igen
og julen varer lige til påske
Nej det er ikke sandt
Nej det er ikke sandt
for ind imellem kommer fasten.

Lytteøvelse 20

Den lille pige med svovlstikkerne Af H.C. Andersen

Det var så grueligt koldt; det sneede og det begyndte at blive mørk aften; det var også den sidste aften i året, nytårsaften. I denne kulde og i dette mørke gik på gaden en lille, fattig pige med bart hoved og nøgne fødder; ja hun havde jo rigtignok haft tøfler på, da hun kom hjemfra; men hvad kunne det hjælpe! det var meget store tøfler, hendes moder havde sidst brugt dem, så store var de, og dem tabte den lille, da hun skyndte sig over gaden, idet to vogne for så grueligt stærkt forbi; den ene tøffel var ikke at finde og den anden løb en dreng med; han sagde, at den kunne han bruge til vugge, når han selv fik børn.

Dér gik nu den lille pige på de nøgne små fødder, der var røde og blå af kulde; i et gammelt forklæde holdt hun en mængde svovlstikker og ét bundt gik hun med i hånden; ingen havde den hele dag købt af hende; ingen havde givet hende en skilling; sulten og forfrossen gik hun og så forkuet ud, den lille stakkel! Snefnuggene faldt i hendes lange gule hår, der krøllede så smukt om nakken, men den stads tænkte hun rigtignok ikke på. Ud fra alle vinduer skinnede lysene og så lugtede der i gaden så dejligt af gåsesteg; det var jo nytårsaften, ja det tænkte hun på.

Henne i en krog mellem to huse, det ene gik lidt mere frem i gaden end det andet, der satte hun sig og krøb sammen; de små ben havde hun trukket op under sig, men hun frøs endnu mere og hjem turde hun ikke gå, hun havde jo ingen svovlstikker solgt, ikke fået en eneste skilling, hendes fader ville slå hende og koldt var der også hjemme, de havde kun taget lige over dem og der peb vinden ind, skønt der var stoppet strå og klude i de største sprækker. Hendes små hænder var næsten ganske døde af kulde. Ak! en lille svovlstik kunne gøre godt. Turde hun bare trække én ud af bundtet, stryge den mod væggen og varme fingrene. Hun trak én ud, „ritsch!“ hvor

sprudede den, hvor brændte den! det var en varm, klar lue, ligesom et lille lys, da hun holdt hånden om den; det var et underligt lys! Den lille pige syntes hun sad foran en stor jernkakkellovn med blanke messingkugler og messingtromle; ilden brændte så velsignet, varmede så godt! nej, hvad var det! Den lille strakte allerede fødderne ud for også at varme disse, da slukkedes flammen, kakkellovnen forsvandt, hun sad med en lille stump af den udbrændte svovlstik i hånden.

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og hvor skinnet faldt på muren, blev denne gennemsigtig, som et flor; hun så lige ind i stuen, hvor bordet stod dækket med en skinnende hvid dug, med fint porcelæn, og dejligt dampede den stegte gås, fyldt med svesker og æbler! og hvad der endnu var prægtigere, gåsen sprang fra fadet, vraltede hen af gulvet med gaffel og kniv i ryggen; lige hen til den fattige pige kom den; da slukkedes svovlstikken og der var kun den tykke, kolde mur at se.

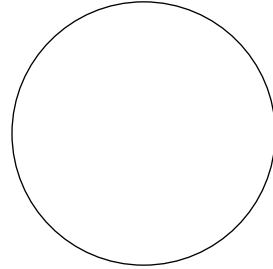
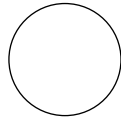
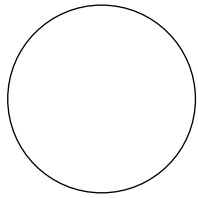
Hun tændte en ny. Da sad hun under det dejligste juletræ; det var endnu større og mere pyntet, end det hun gennem glassdøren havde set hos den rige købmand, nu sidste jul; tusinde lys brændte på de grønne grene og brogede billeder, som de der pynter butiksvinduerne, så ned til hende. Den lille strakte begge hænder i vejret – da slukkedes svovlstikken; de mange julelys gik højere og højere, hun så de var nu de klare stjerner, én af dem faldt og gjorde en lang ildstribe på himlen.

„Nu dør der én!“ sagde den lille, for gamle mormor, som var den eneste, der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: når en stjerne falder, går der en sjæl op til Gud.

Hun strøg igen mod muren en svovlstik, den lyste rundt om, og i glansen stod den gamle mormor, så klar, så skinnende, så mild og velsignet.

„Mormor!“ råbte den lille, „Oh tag mig med! jeg ved, du er borte, når svovlstikken går ud; borte ligesom den varme kakkellovn, den dejlige gåsesteg og det store velsignede juletræ!“ og hun strøg i hast den hele rest svovlstikker, der var i bundtet, hun ville ret holde på mormor; og svovlstikkerne lyste med en sådan glans, at det var klarere end ved den lyse dag. Mormor havde aldrig før været så smuk, så stor; hun løftede den lille pige op på sin arm, og de fløj i glans og glæde, så højt, så højt; og der var ingen kulde, ingen hunger, ingen angst, de var hos Gud!

Men i kroen ved huset sad i den kolde morgenstund den lille pige med røde kinder, med smil om munden – død, frosset ihjel den sidste aften i det gamle år. Nytårmorgen gik op over det lille lig, der sad med svovlstikkerne, hvoraf et knippe var næsten brændt. Hun har villet varme sig! sagde man; ingen vidste, hvad smukt hun havde set, i hvilken glans hun med gamle mormor var gået ind til nytårs glæde!

Til minnis

6. Godt nytår

Nemendur læra

- nöfnin á mánuðunum
- meira um lýsingarorð
- að lesa og hlusta á margskonar texta

Peir velta fyrir sér komandi ári, hugleiða nokkur nýársheit, vinna með stjórnuspá og gera bekkjarkönnun.

Kveikja

Hvordan bliver det kommende år for os her i klassen? Kennari skráir allar hugmyndir nemenda á töflu. Þær geta tengst stjórnámálum, heimsmálum, frægu fólki og í raun hverju sem er.

Athugasemdir við verkefni

16. Laver du nytársforsætter. Ætlast er til að nemendur vinni tveir og tveir saman, hvor um sig semur verkefni sem hann leggur fyrir félaga sinn sem fer yfir það, leiðréttir og metur frammistöðu

Tengt efni

Hvad siger du C?: Æfing 20

Og det er Danmark!: Æfing: Hvad skal du lave

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 21

I linje 1 skriver du et navn. Hvis du er en pige skriver du et drengenavn, hvis du er en dreng, skriver du et pigenavn. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 2 skriver du et andet navn. Hvis du er en pige skriver du et drengenavn, hvis du er en dreng, skriver du et pigenavn. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 3, skriv navn på en ven. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 4, skriv navn på en fra din familie. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 5 skriv en romantisk sangtitel. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 6 skriv tre adjektiver på dansk. (små tími gefinn til að skrifa)

I linje 7 skriv en romantisk filmtitel. (små tími gefinn til að skrifa)

Er du færdig? Lad os nu høre hvad det her betyder for dig.

Personen i linje 1 er den du bliver mest glad for i det kommende år.

Personen i linje 2 er en som du kan lide, men ikke forstå.

Personen i linje 3 er den du allerbedst kan lide.

Personen i linje 4 er en som kender dig vældig godt.

Sangen i linje 5 beskriver dine følelser for personen på plads nummer 1.
Filmtitlen i linje 7 beskriver dine følelser for personen på plads nummer 2.
Adjektiverne i linje 6 beskriver hvordan du er.

Lytteøvelse 22 A

A: Hej Isabella, og godt nytår? Hvordan går det? Har du lavet nogen nytårsforsæt?

B: Ja, naturligvis. Det plejer jeg altid at gøre. I det kommende år vil jeg:

- opnå bedre karakterer i skolen
- komme i form
- spise mindre slik, men mere frugt og flere grønsager
- cykle til skolen mindst 3 gange om ugen
- løbe en tur 2 gange om ugen
- spare penge
- finde et sommerjob
- gå tidligere i seng om aftenen, og til sidst
- lave mine lektier om lørdagen, i stedet for søndag aften.

A: Ja, det var ikke så lidt. Jeg håber virkelig at det lykkes dig at opnå alle dine nytårsforsætter.

Lytteøvelse 22 B

A: Hej, hvad hedder du?

B: Jeg hedder Tine.

A: Må jeg lige spørge om du laver nytårsforsæt?

B: Nytårsforsætter? Nej det plejer jeg ikke at gøre men nu i år har jeg tænkt mig at lave et nytårsforsæt. Mit nytårsforsæt er at være mere af et ordensmenneske end jeg er nu d.v.s. at prøve på at holde orden på mine ting og sager. Det gør det nemmere at holde mit værelse pænt og rent.

A: Hvad med dig, Torben, laver du nytårsforsæt?

C: Ja, det gør jeg hvert år. Nu i år vil jeg prøve at gøre mit liv endnu bedre end det er.

A: Ja, og hvordan gør man det?

C: Inden jeg går i seng om aftenen vil jeg prøve at tænke på en god situation som jeg oplevede om dagen der gik en situation, som var positiv og gav mig glæde på en eller anden måde. Jeg tor det er godt for krop og sjæl at falde i søvn på den måde.

A: Hej Helle.

B: Hej.

A: Laver du nytårsforsæt?

B: Ja, det kan du tro. I år har jeg tænkt mig at passe min skole lidt bedre, genoptage svømning hver tirsdag og spille badminton om fredagen.

A: Ellers andet?

B: Nej, jeg tor jeg nøjes med de her tre ting.

7. Politisager

Nemendur læra

- að finna ákveðnar upplýsingar í rauntextum
- ný orðasambönd
- um þátíð sagna

Nemendur lesa stutta sögu, skrifa dagblaðsfréttir, hlusta á fréttir og spila bingó.

Kveikja

Umræður um myndina í Glimrende á bls. 58.

Athugasemdir við verkefni

- Verkefni 1. Hvað foregár der på billederne? Athugið að við þessu verkefni eru fleiri en eitt svar rétt.
- Verkefni 7. Kig i aviser. Nemendur eiga sjálfir að finna upp á nokkrum góðum/spennandi fréttafyrirsögnum. Hugsanlega mætti gefa nemendum fyrirfram ákveðinn tíma til að búa þær til (td. 5 mín). Að þeim tíma loknum les hver nemandi sínar fyrirsagnir upp og nemendurnir velja í sameiningu fimm fyrirsagnir sem þeir telja bestar.
- Sandt eller løgn. Hver nemandi semur þrjár setningar um sjálfan sig. Tvær þeirra eiga að vera ósannar, ein sönn. Allar setningarnar eiga að vera þannig að þær gætu bæði verið sannar eða ósannar. Dæmi um setningar gæti verið: Jeg har rejst til 12 lande. Jeg spiller basketball om lørdagen. Jeg har to søstre. Nemandinn les nú setningarnar sínar upp fyrir sessunaut sinn. Verkefni sessunautarins er að finna út hver þessara setninga er sönn.
- Alibi. Tveir nemendur fara út úr stofunni og koma sér upp fjarvistasönnun því þeir eru grunaðir um glæp (t.d. hafa rænt banka). Þeir gera sitt besta til þess að samræma sögu sína um það sem gerðist um kvöldið. Síðan er kallað á annan nemandann fyrst og bekkurinn spyr hann út í hvað gerðist þetta kvöld. Mikilvægt er að bekkurinn hafi notað tímann meðan „hinir grunuðu“ fóru út til þess að búa til spurningar. Hver nemandi semur a.m.k. eina spurningu. Spurningar bekkjarins ættu að vera þannig að ólíklegt sé að báðir „hinna grunuðu“ hafi svör við þeim. Þegar bekkurinn hefur spurt fyrri nemandann út úr er kallað á hinn. Þá er reynt að finna ósamræmi í frásögnum þeirra með því að spyrja þá sömu spurninga. Komi upp ósamræmi (t.d. varðandi klæðnað, tíma, staðsetningar, hvað þeir borðuðu, hvern þeir hittu o.s.frv.) eru „hinir grunuðu“ dæmdir sekir. Mikilvægt er að útnefna einn vörð sem vaktar „hina grunuðu“ á meðan þeir yfirgefa stofuna.

Tengt efni

God nok: film

Hvad siger du? C: Æfingar 11, 23

Hvad siger du? B: Æfingar 23,

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 23

To drenge dræbt på knallert

To 13 og 14 år gamle drenge på en knallert mistede livet søndagften, oplyser politiet i Aalborg. Bilisten sigtes for manddrab, da han viste sig at være spirituspåvirket.

Ulykken skete kort efter midnat, da drengene kørte fra en grusvej lige ud foran en bil på landevejen og blev dræbt på stedet.

En 27-årig spritbilist sigtes for manddrab. Selv om føreren af bilen umiddelbart ikke kunne undgå at ramme drengene, sigtes han for manddrab.

„Det er ikke sikkert, at han var skyld i ulykken, men det står klart, at han var fuld, og så må man under ingen omstændigheder køre bil. Om han var skyld i ulykken, må retten afgøre“, siger den vagthavende hos politiet.

lagt på www.bt.dk den 11. maj 2003 kl.09.05

Lytteøvelse 24

Tav om drab i 33 år

„Jeg ville ikke blandes ind i det, måske kunne man tro, at det var mig der var morder.“ Som lyn fra en klar himmel trådte den 67 årige Bent Bjørk ind på Møns Tidendes redaktion og fortalte, at han i 33 år har skjult sin viden om, hvem der i juli 1967 myrdede den 17-årige Birthe Andersen.

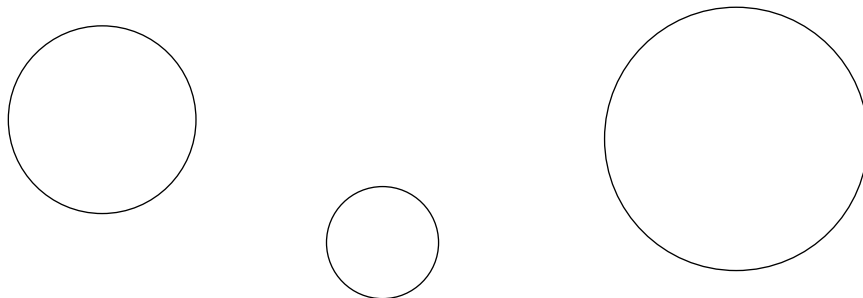
„Jeg havde lejet en folkevogn og var på vej hjem fra København, da jeg holdt ind til siden ved Nysø Lystskov ved Præstø for at tisse. Da jeg stod dér, kom en stor blålig personbil. En mand sprang ud.

Han var syv – ti meter fra mig, jeg så, at han åbnede døren til bagsædet, han tog fat i et par ben og trak en død krop ud. Det var liget af en ung kvinde og han anbragte det i skoven. Gerningsmanden genkendte jeg som taxachauffør Hans Laurits Jensen. Jeg kendte ham. Jeg havde tidligere kørt med ham,“ siger Bent Bjørk.

Birthe-mordet, der var en af tressernes mest omtalte drabssager, blev genoptaget på TvDanmark 2 10. april i en udsendelse om uopklarede mordsager.

Hvis Bent Bjørk dengang var gået til politiet med sin øjenvidneberetning, så havde politiet haft et vidne. I dag må Bjørks udsagn betragtes som nærmest ligegyldigt.

For uanset det at drabssager aldrig forældes, så døde Hans Laurits Jensen af hjertelammelse året efter drabet på Birte Andersen.

Til minnis

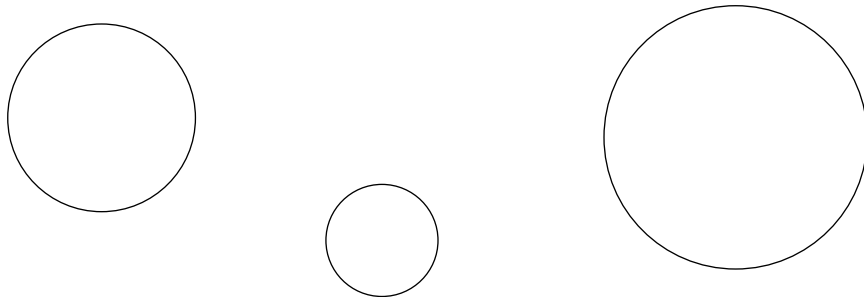
<p>politiet</p> <p>Glimrende!</p>	<p>eiturlyf</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en bilist</p> <p>Glimrende!</p>
<p>lögreglan</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en anholdelse</p> <p>Glimrende!</p>	<p>ökumaður</p> <p>Glimrende!</p>
<p>en gerningsmand</p> <p>Glimrende!</p>	<p>handtaka</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en knallert</p> <p>Glimrende!</p>
<p>afbrotamaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>anmelde</p> <p>Glimrende!</p>	<p>mótorhjól</p> <p>Glimrende!</p>
<p>et fængsel</p> <p>Glimrende!</p>	<p>tilkynna</p> <p>Glimrende!</p>	<p>den sigtede</p> <p>Glimrende!</p>
<p>fangelsi</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en ulykke</p> <p>Glimrende!</p>	<p>sakborningurinn</p> <p>Glimrende!</p>
<p>narkotika</p> <p>Glimrende!</p>	<p>slys</p> <p>Glimrende!</p>	<p>en elefanthue</p> <p>Glimrende!</p>
<p>lambhúshetta</p> <p>Glimrende!</p>	<p>slasaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>þjófnaður</p> <p>Glimrende!</p>

et vidne Glimrende!	et lig Glimrende!	en tyv Glimrende!
vitni Glimrende!	lík Glimrende!	þjófur Glimrende!
en morder Glimrende!	uopklaret Glimrende!	et våben Glimrende!
morðingi Glimrende!	óupplýst Glimrende!	vopn Glimrende!
en gidsel Glimrende!	et røveri Glimrende!	vold Glimrende!
gísl Glimrende!	rán Glimrende!	ofbeldi Glimrende!
kvæstet Glimrende!	et tyveri Glimrende!	en pistol Glimrende!
skammbýssa Glimrende!	et gevær Glimrende!	rifill Glimrende!

Lytteøvelse 25

Har du nu udfyldt din Bingoplade? Jeg læser hvert ord to gange. Du sætter kryds over ordet hvis du har det på din bingoplade. Du vinder hvis du bliver den første til at sætte kryds over alle ordene på bingopladen. Klar til start ... nu begynder vi.

alvorlige, hjælpsomme, gamle, populære, begejstrede, utrolige, kreative, skønne, flittige, vigtige, nye, inspirerende, sjove, tynde, lykkelige, dejlige, ambitiøse, glade, tykke, kloge.

Til minnis

8. Vi er utrolig kloge!

Nemendur læra

- um einn gáfaðasta mann í heimi
- lítið eitt um fjölgreindakenningu Howard Gardners
- starfsheiti

Nemendur hlusta á margs konar texta, svara spurningum, gera orðaverkefni og vinna með margvísleg munnleg og skrifleg verkefni.

Athugasemdir við verkefni

- Kaflinn gefur tilefni til að fjalla um hversu misjöfn við erum og að við erum öll góð í einhverju.
- Lytteðvælse 26. Í þessari æfingu mega nemendur ekkert skrifa fyrr en þeir hafa hlustað tvisvar sinnum á þau orð sem lesin eru upp. Athugið að ekki er ætlast til þess að nemendur hlusti um leið og þeir leysa b-lið. Þar reynir á minni nemenda.
- 6. Vi er utrolig kloge. Í þessari æfingu ganga nemendur á milli og kanna ýmislegt varðandi bekkjarfélaga með að spyrja (sjá skema í æfingu). Einnig er ætlast til að nemendur finni sjálfir upp á einhverjum atriðum til viðbótar til þess að kanna.
- 8. Vi er utrolig kloge. Nemendur fylla út í töfluna með orðum sem fallið geta undir orðið í skyggða reitnum. Skyggði reiturinn er þar með nokkurskonar yfirheiti.
- 9. Vi er utrolig kloge! Þarna eiga nemendur að geta sér til um hvernig sessunauturinn muni svara spurningalistanum sem lagður er fyrir. Við lausn þessarar æfingar er skemmtilegra að nemendur snúi baki hvor í annan svo þeir sjái ekki á blað hins. Eftir að þeir hafa getið sér til um svörin, spyrja þeir sessunautinn, fá réttu svörin og merkja við þau í þá kassa sem merktir eru S.
- 15. Hvor ligger din intelligens? Hér er rétt að hvetja nemendur til þess að búa til spurningar sem tengjast áhugasviði þeirra sérstaklega. Verkefnið mætti bæði vinna einstaklingslega og í hópum. Hver hópur skilar sínum spurningum og leggur fyrir bekkinn.
- 16. Lytteðvælse 27. Kender du svarene. Hér eiga nemendur að svara þeim spurningum sem fyrir þá eru lagðar og lesnar eru upp á bandinu. Hver spurning er lesin tvisvar sinnum og gott hlé er gert á milli svo að nemendum gefist kostur á að svara.

Tengt efni:

Hvad siger du? B: Æfing 12

Og det er Danmark!: Æfingar: Sådan er min skole, For sent i skole

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Ýmsar frjálslestarbækur s.s. Mordet på stranden og Mord efter middag

Lytteøvelse 26

læse	læse
navn	navn
dyr	dyr
kok	kok
matematik	matematik
klasse	klasse
eksamen	eksamen
lykkelig	lykkelig
natur	natur
billede	billede
guitar	guitar
job	job

Lytteøvelse 27. Kender du svarene?

1. Hvem opfandt telefonen?
2. Hvilke tre farver kaldes for grundfarver?
3. Hvad kaldes lederen på en grundskole?
4. Hvilket land af de nordiske lande har de fleste beboere?
5. Hvilket land i verden var det første til at vælge en kvindelig præsident?
6. Hvilket år blev den første kvindelige præsident valgt?
7. Hvor mange deciliter er der i en liter?
8. Hvad hedder det sted hvor man kan låne bøger?
9. Hvilket produkt indeholder mindst fedt?
10. Hvilket år landede den første astronaut på månen?
11. Hvilket år begyndte den anden Verdenskrig?
12. Hvem skrev eventyret om Den lille pige med svovlstikkerne?

9. Snip, snap, snude, nu er historien ude

Nemendur læra

- um eðli flökkusagna
- lítið eitt um Louis Jensen rithöfund og kynast nokkrum af sögum hans
- að skrifa sínar eigin sögur

Nemendur hlusta á sögur, skrá hjá sér minnisatriði og endursegja það sem þeir heyrðu. Þeir vinna saman í hópum og segja flökkusögu.

Athugasemdir við verkefni

- 9. Lytteøvelse 29. Fasters pulver. Gætið þess að láta nemendur fyrst hlusta og svara spurningunum áður en þeir lesa textann.
- 14. Snip, snap snude, nu er historien ude. Nemendur eiga að skrifa sögu eftir ákveðnum fyrirmælum. Fyrst safna þeir saman fimm orðum sem sum eru starfsheiti, orð sem notuð eru til að lýsa persónum, útliti eða aðstæðum. Í öðrum hluta verkefnisins eiga nemendur að vinna með orðin sem þeir skráðu og velja af listanum hvernig aðalpersóna sögunnar er, hvar hún vinnur, hvernig hún lítur út, hvaða aðrar persónur koma fyrir í sögunni og loks hvað sagan fjallar um. Þegar nemendur hafa lokið við fyrsta og annan hluta verkefnisins er loks komið að því að skrá söguna í heild sinni.
- Projektarbejde. Nemendur búa til bók. Unnið er í hópum. Mikilvægt er að nemendur fái skýr fyrirmæli um vinnuferlið, til hvers er ætlast og hvernig verkefnið verður metið áður en þeir hefjast handa. Hér að neðan má sjá dæmi um vinnuáætlun.

Tími: 2–3 vikur.

Hópastærð: 3–4 nemendur í hverjum hópi.

Umfang verksins: Lágmark 12 síður, 12 punkta letur, A4 með myndum.

Skil: Uppskeruhátið. Jafningjamat (sjá nánar hér að neðan).

Fylgja þarf þeim fyrirmælum sem getið er um í textabók.

Auk þess þarf hópurinn að gera raunhæfa vinnuáætlun sem þeir skila til kennara við upphaf verksins. Í vinnuáætlun er greint frá verkaskiptingu innan hópsins. Halda þarf dagbók þar sem fram kemur hvað er gert í hverjum tíma og hvað gera á fyrir þann næsta. Hver einstaklingur ber ábyrgð á sínum hluta sem og verkinu í heild.

Jafningjamat – dæmi um útfærslu:

Nemendur skoða og meta verk allra hópanna. Við matið er gott að nemendur hafi eftirfarandi atriði í huga:

- efnistöð
- innihald
- orðaforða

- framsetningu og frágang
- aðrar athugasemdir

Tengt efni

Hvad siger du? C: Æfing 25

Hvad siger du? B: Æfing 36, 45

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Ýmsar frjálslestrarbækur s.s. Kærlighed ved første hik.

Lytteøvelse 28

Et tyveri i stormagasin

En veninde af min mormor var ude at handle i et stormagasin. Pludselig måtte hun på toilettet. Hvor hun sidder med tøjet nede om knæene, kommer der pludselig en hånd ind under døren og tager hendes håndtaske. Den stakkels dame kunne ikke gøre noget som helst. Hun melder naturligvis tasken stjålet i butikken men går så hjem helt chokeret. Et par timer senere ringer en mand fra stormagasinet og fortæller at tasken er blevet fundet. Hun kan bare komme og hente den. Damen tager af sted med det samme. Men da hun kom til stormagasinet kendte ingen noget som helst til en fundet håndtaske eller en telefonopringning. Skuffet og forvirret tog den gamle dame hjem igen. Da hun kom hjem opdagede hun, at nogen havde brudt ind i hendes lejlighed og stjålet alle hendes mest værdifulde ting!

Heimild: nyhedsbrev.jubbi.dk/arkiv7vandre19.htm

frá www.vokslevfriskole.dk/78klasse2001_vandrehi

Lytteøvelse 29

Fasters pulver

Har du hørt om en dansk familie, som modtager en pakke fra en faster USA. I pakken finder de et brev med noget fint pulver. Moren i familien går straks i gang i køkkenet. Det er ofte sket, at fasteren har sendt forskellig slags pulver fra USA. Man skulle kun tage pulveret, tilsætte en 1/2 liter mælk og bage det i ovnen i ca. 35 minutter så fik man en lækker kage. Dette havde altid gjort en stor lykke hos familien. Da moren tog kagen ud af ovnen satte familien sig ned for at spise den. Kagen smagte højest mærkværdigt. Der var et eller andet galt; det var som om de fik en mursten i maven. Faren læser det medfølgende brev, der viser sig at være skrevet af en af fasterens venner. Der står, at fasteren er død, og at hendes aske nu sendes til Danmark. Hendes største ønske var at blive begravet i sit hjemland.

frá www.vokslevfriskole.dk/78klasse2001_vandrehistorier.htm

Lytteøvelse 30

Min venindes mand havde en kollega som havde købt en gammel Harley Davidson motorcykel. Han skulle sætte den i stand og kunne ikke få fat i de reservedele som han havde brug for. Han havde forsøgt flere forskellige værksteder i det meste af landet og endte med at kontakte et Harley Davidson værksted i USA. Da manden på værkstedet spurgte efter stelmærket blev der stille i røret og motorcyklejeren blev bedt om at tjekke stelmærket en gang til. Da manden på værkstedet var sikker på at stelmærket var det rigtige sagde han: „Vi sender to mænd over med det samme“. Motorcyklejeren blev helt forbavset og troede at motorcyklen var stjålet.

Et par dage senere dukkede et par amerikanere op og da de havde set motorcyklejeren, og var sikre på at den var ægte, satte de sig ned med manden og sagde:

„Hvor meget skal du have for den?“

„Tja, det ved jeg såmænd ikke“ svarede motorcykel ejeren. „Den er jo ikke til salg“. „Ville du være tilfreds med 11 millioner?“

„Jamen hvorfor i alverden ...?“, sagde motorcyklejeren.

„Fordi den har tilhørt Elvis Presley“

Tilbageblik – Ordkort 4.

<p>musiker</p> <p>Glimrende!</p>	<p>leiðsögumaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>forfatter</p> <p>Glimrende!</p>
<p>tónlistarmaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>fotograf</p> <p>Glimrende!</p>	<p>rithöfundur</p> <p>Glimrende!</p>
<p>kunstner</p> <p>Glimrende!</p>	<p>ljósmyndari</p> <p>Glimrende!</p>	<p>maler</p> <p>Glimrende!</p>
<p>listamaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>musikkritiker</p> <p>Glimrende!</p>	<p>málari</p> <p>Glimrende!</p>
<p>komponist</p> <p>Glimrende!</p>	<p>tónlistargagnrýnandi</p> <p>Glimrende!</p>	<p>ráðgiver</p> <p>Glimrende!</p>
<p>tónskáld</p> <p>Glimrende!</p>	<p>journalist</p> <p>Glimrende!</p>	<p>ráðgjafi</p> <p>Glimrende!</p>
<p>guide</p> <p>Glimrende!</p>	<p>blaðamaður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>direktør</p> <p>Glimrende!</p>
<p>forstjóri</p> <p>Glimrende!</p>	<p>hönnuður</p> <p>Glimrende!</p>	<p>heimspekingur</p> <p>Glimrende!</p>

skoleinspektør Glimrende!	videnskabsmand Glimrende!	bibliotekar Glimrende!
skólastjóri Glimrende!	vísindamaður Glimrende!	bókasafnsfræðingur Glimrende!
politibetjent Glimrende!	gartner Glimrende!	psykolog Glimrende!
lögreglumaður Glimrende!	garðyrkjumaður Glimrende!	sálfræðingur Glimrende!
advokat Glimrende!	ingeniør Glimrende!	kok Glimrende!
lögmaður Glimrende!	verkfræðingur Glimrende!	kokkur Glimrende!
designer Glimrende!	filosof Glimrende!	læknir Glimrende!
ekspedient Glimrende!	hárskurðarmeistari Glimrende!	politiker Glimrende!

afgreiðslumaður Glimrende!	poet Glimrende!	stjórnmalamaður Glimrende!
revisor Glimrende!	ljóðskáld Glimrende!	socialráðgiver Glimrende!
endurskoðandi Glimrende!	præst Glimrende!	félagsráðgjafi Glimrende!
tjener Glimrende!	prestur Glimrende!	sygeplejerske Glimrende!
þjónn Glimrende!	læge Glimrende!	hjúkrunarfræðingur Glimrende!
frisør Glimrende!	chauffør Glimrende!	flugmaður Glimrende!
biolog Glimrende!	bílstjóri Glimrende!	stewardesse Glimrende!
líffræðingur Glimrende!	pilot Glimrende!	flugfreyja Glimrende!

Lytteøvelse 31

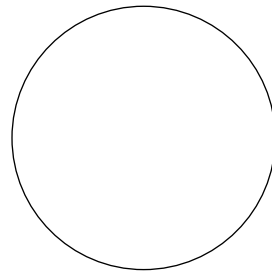
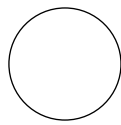
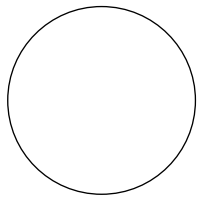
Et tyveri i stormagasin (endurtekning af lytteøvelse 28)

Et tyveri i stormagasin

En veninde af min mormor var ude at handle i et stormagasin. Pludselig måtte hun på toilettet. Hvor hun sidder med tøjet nede om knæene, kommer der pludselig en hånd ind under døren og tager hendes håndtaske. Den stakkels dame kunne ikke gøre noget som helst. Hun melder naturligvis tasken stjålet i butikken men går så hjem helt chokeret. Et par timer senere ringer en mand fra stormagasinet og fortæller at tasken er blevet fundet. Hun kan bare komme og hente den. Damen tager af sted med det samme. Men da hun kom til stormagasinet kendte ingen noget som helst til en fundet håndtaske eller en telefonopringning. Skuffet og forvirret tog den gamle dame hjem igen. Da hun kom hjem opdagede hun, at nogen havde brudt ind i hendes lejlighed og stjålet alle hendes mest værdifulde ting!

Heimild: nyhedsbrev.jubbi.dk/arkiv7vandre19.htm

frá www.vokslevfriskole.dk/78klasse2001_vandrehi

Til minnis

10. Norden

Nemendur læra

- ýmislegt um Norðurlöndin
- að syngja og vinna með sígilt danskt dægurlag
- um Norræna húsið
- að kveðja á átta tungumálum sem töluð eru á Norðurlöndunum

Nemendur skrifa texta, ljóð og leita upplýsinga.

Athugasemdir við verkefni:

- 5. Svantes lykkelige dag. Þetta er hugsað sem skriflegt verkefni en mætti allt eins hafa munnlegt.
- 9. Svantes lykkelige dag. Í þessu verkefni eiga nemendur að semja eigið ljóð og senda inn í ljóðakeppni bekkjarins. Hvort slík ljóðakeppni er yfirleitt haldin í bekknum er að sjálfsögðu val kennarans.

Tengt efni

God nok

Hvad siger du? C: Æfingar 27, 29, 30, 31, 32, 33

Og det er Danmark!: Æfing: Sankt Hans.

God, bedre, bedst (þjálfunarforrit)

Lytteøvelse 32

Sangen Svantes lykkelige dag af CD'en Svantes viser af Benny Andersen og Poul Dissing.

Se hvilken morgenstund!

Solen er rød og rund.

Nina er gået i bad.

Jeg spiser ostemad.

Livet er ikke det værste man har
og om lidt er kaffen klar.

Blomsterne blomstrer op.

Dér går en edderkop.

Fuglene flyver i flok
når de er mange nok.

Lykken er ikke det værste man har
og om lidt er kaffen klar.

Græsset er grønt og vådt.
Bjerne har det godt.
Lungerne frådser i luft.
Åh, hvilken snerleduft!
Glæden er ikke det værste man har
og om lidt er kaffen klar.

Sang under brusebad.
Hun må vist være glad.
Himlen er temmelig blå.
Det kan jeg godt forstå.
Lykken er ikke det værste man har
og om lidt er kaffen klar.

Nu kommer Nina ud,
nøgen, med fugtig hud,
kysser mig kærligt og går
ind for at re' sit hår.
Livet er ikke det værste man har
og om lidt er kaffen klar.